

P.Z. br. 770

HRVATSKI SABOR

KLASA: 140-01/19-01/01

URBROJ: 65-19-02

Zagreb, 11. listopada 2019.

Hs**NP*140-01/19-01/01*65-19-02**Hs

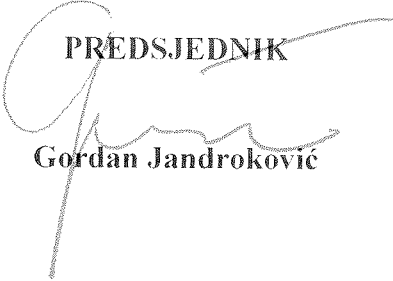
ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

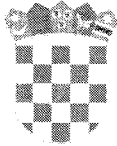
PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o profesionalnoj mirovini*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio prof. dr. sc. Mirando Mrsić, zastupnik u Hrvatskom saboru, aktom od 10. listopada 2019. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagatelj prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 770

HRVATSKI SABOR

Prof. dr. sci. Mirando Mrsić, dr. med.
Zastupnik stranke Demokrati

Zagreb, 10. listopada 2019. godine

HS**NP*140-01/19-01/01*6531-19-01**HS

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 10-10-2019		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
140-01/19-01/01	65	
Unudžbeni broj	Pril.	Vrij.
6531-19-01	1	1

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: **Prijedlog Zakona o profesionalnoj mirovini**

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 - pročišćeni tekst i 05/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN 81/13, 113/16, 69/17, 29/18), podnosim Prijedlog Zakona o profesionalnoj mirovini.

Navedeni Prijedlog zakona u Hrvatskom saboru obrazložiti ću osobno.

Zastupnik

Prof. dr. sci. Mirando Mrsić, dr. med.

PRIJEDLOG ZAKONA O PROFESIONALNOJ MIROVINI

Zagreb, listopad 2019.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o profesionalnoj mirovini sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 56. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst 5/2014).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Ocjena stanja

Sustav obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj uređen je temeljnim Zakonom o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/2013, 151/2014, 33/2015, 93/2015, 120/2016, 18/2018, 62/2018 i 115/2018 - u daljnjem tekstu; Zakon o mirovinskom osiguranju) kojim je uređeno obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti te Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (Narodne novine, broj 19/2014, 93/2015, 64/2018 i 115/2018) i Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima (Narodne novine, broj 22/2014, 29/2018 i 115/2018), kojima je uređeno obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Sustav obveznog mirovinskog osiguranja uređen je i nizom posebnih zakona kojima se uređuju prava iz mirovinskog osiguranja za određene kategorije osiguranika na drugačiji način, bilo da se radi o posebnim uvjetima pod kojima se ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja, bilo da se radi o posebnom načinu izračuna visine mirovina koje osiguranicima pripadaju prema tim propisima. Tim se propisima ostvarivanje prava u pravilu uređuje na povoljniji način u odnosu na istovjetna prava u općem sustavu. Vrsta i opseg prava prilagođeni su kategorijama osiguranika na koje se odnose i primjereni su njihovim potrebama sukladno sveukupnim gospodarskim kretanjima.

Tako je Pomorskim zakonikom (Narodne novine, broj 181/2004, 76/2007, 146/2008, 61/2011, 56/2013, 26/2015 i 17/2019 - u daljnjem tekstu: Zakonik) na poseban način uređeno ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja osiguraniku - članu posade broda te je na drugačiji način u odnosu na opći propis uređeno računanje staža s povećanim trajanjem. Zakonom o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja (Narodne novine, broj 153/2005 i 152/2008 - u daljnjem tekstu: Zakon o posebnim pravima) na poseban način uređeno ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja zaposlenicima na poslovima razminiranja u smislu propisivanja posebnih uvjeta za ostvarivanje prava te je na drugačiji način u odnosu na opći propis uređeno računanje staža s povećanim trajanjem, zatim je Zakonom o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (Narodne novine, broj 128/99, 129/2000, 16/2001, 22/2002, 41/2008, 97/2012 i 118/2012 - u daljnjem tekstu: Zakon o DVO, PS i OSO) na poseban način uređeno ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika, djelatnika u sigurnosno-obavještajnim službama i službenika na poslovima izvršavanja kazne zatvora, u smislu propisivanja posebnih uvjeta za ostvarivanje prava, kao i posebnog načina određivanja visine prava koja, prema odredbama tog propisa, pripadaju korisnicima te je za djelatne vojne osobe na drugačiji način u odnosu na opći propis uređeno računanje staža s povećanim trajanjem. Zakonom o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (Narodne novine, broj 115/2018 - u daljnjem tekstu: Zakon o stažu) propisano je sniženje dobne granice propisane za stjecanje prava na mirovinu ovisno o dužini razdoblja za koje se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem i stupnju povećanja staža

osiguranja kao npr. baletnim plesačima, kontrolorima letenja, monterima, bušačima, vozačima teških vozila, roniocima i dr.

S obzirom na potrebu jednoznačnog uređenja prava iz mirovinskog osiguranja, u uvjetima nepovoljnog omjera osiguranika i korisnika u sustavu mirovinskog osiguranja, kao i nepovoljnih demografskih kretanja te posljedica gospodarske krize u kojoj se našla Republika Hrvatska, posebice se nastoji do sada prilično široka prava za pojedine kategorije osiguranika približiti općem mirovinskom sustavu.

Slijedom toga, predlaže se donošenje novog zakonskog propisa, kojim bi se uvjeti za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja za određene kategorije osiguranika (osiguranici kojima se pravo na mirovinu priznaje prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, ali im se dobna granica propisana za stjecanje prava na mirovinu snižava prema uvjetima iz Zakona o stažu kao npr. baletni plesači, kontrolori letenja, monter, bušači, vozači teških vozila, ronioci i dr., zatim članovi, posade broda, profesionalni vatrogasci, zaposlenici na poslovima razminiranja, državni službenici - djelatne vojne osobe, policijski službenici, ovlaštene službene osobe pravosuđa, osobe s posebnim ovlastima u sigurnosno-obavještajnom sustavu) uredili na nešto povoljniji način od općeg propisa, ali bi se na način određivanja visine tih prava uvijek primijenio opći propis, Zakon o mirovinskom osiguranju, što do sada nije uvijek bio slučaj.

Dugotrajan težak i odgovoran posao sa izrazito stresnim obilježjima u odnosu na prosječnu populaciju koja ne radi na poslovima sa beneficiranim stažem osiguranja bitno utječe na razinu temeljnih funkcionalnih i motoričkih sposobnosti. Analizom materijala i statističkih podataka koji su nam bili pristupačni utvrdili smo da radna sposobnost na takvim mjestima značajno opada već nakon 35 godine života, a sa pojačanim opterećenjem zbog nedovoljnog broja zaposlenika na tim radnim mjestima i njihovog dodatnog opterećenja oko 50 godine dodatno utječe i na povećanje rizika težih oboljenja i smrtnosti unutar tih kategorija osiguranika.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Ovim se Zakonom predlaže urediti ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja onih kategorija osiguranika koji stječu pravo na mirovinu uz sniženje dobne granice ovisno o dužini razdoblja za koje se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem i stupnju povećanja staža osiguranja, prvenstveno propisivanjem posebne dobne granice za ostvarivanje prava, uvažavajući činjenicu da obavljanje poslova na kojima rade osiguranici na koje se Zakon odnosi iziskuju izuzetne napore te da se ne mogu obavljati do godina starosti koje su propisane kao dobna granica za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja Zakonom o mirovinskom osiguranju. Predloženim Zakonom uređuju se uvjeti za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja za određene kategorije osiguranika na način primjereniji težini poslova od uređivanja tih uvjeta općim ili drugim posebnim propisima.

Zakonom se uređuje mogućnost ostvarivanja posebne (profesionalne) mirovine te se daje mogućnost ostanka u svijetu rada i nakon navršenih uvjeta za ostvarivanje prava na tu mirovinu. Naime, omogućava se korištenje dijela te mirovine uz rad te kasnije postoji mogućnost ostvarivanja prava na mirovinu i prema općem propisu. Cilj je propisa osigurati određeni stupanj socijalne sigurnosti onim osiguranicima kojima poslovi ne dozvoljavaju da ih se obavlja do propisane dobne granice za ostvarivanje prava na mirovinu te uzrokuju

potrebu prestanka obavljanja tih poslova prije propisane starosne dobi za ostvarivanje prava na mirovinu. Međutim, mogu raditi na nekim drugim, manje zahtjevnim poslovima, pa će im se omogućiti da uz rad na drugim poslovima primaju i dio mirovine koju su stekli obavljanjem posebnih kategoriziranih poslova.

Također, Zakonom se propisuje poseban uvjet staža osiguranja kojeg osiguranik mora navršiti u efektivnom trajanju, a koji iznosi najmanje 20 godina, ukoliko želi temeljem ovoga Zakona ostvariti pravo na mirovinu. Zakon je temeljen na bodovnom sustavu izračuna mirovine, na određenom broju godina iz kojih ulaze ostvarene plaće i osnovice za izračun mirovina, poznaje polazne faktore i institute mirovinskog osiguranja s jasnim učincima koji omogućavaju svim umirovljenicima jednako pravo na ulazak u svijet rada, jednako pravo na izjednačavanje njihove mirovine koja se i dalje temelji na bodovnom sustavu sa tzv. starim umirovljenicima, odnosno propisanu dob za umirovljenje adekvatniju težini poslova koje obavljaju.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Donošenjem Zakona osigurat će se preduvjeti za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja za posebne kategorije osoba koje obavljaju poslove koji im uslijed opasnosti, štetnosti i psihofizičkih napora koje uzrokuju prilikom njihovog redovnog obavljanja ne dozvoljavaju da rade dovoljno dugo kako bi prava iz mirovinskog osiguranja mogli ostvariti prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

Uz osiguranje transparentnosti, jednostavnosti i ujednačenosti u ostvarivanju prava na mirovinu tih osoba koje sada prava ostvaruju temeljem niza važećih "paralelnih" propisa, predloženim Zakonom će se uspostaviti sustav prava iz mirovinskog osiguranja koja će se ostvarivati temeljem ispunjenja posebnih uvjeta, ali će se način određivanja tih prava maksimalno približiti načinu određivanja prava u općem mirovinskom sustavu. Zakon o mirovinskom osiguranju i dalje ostaje temeljni propis na osnovi kojega se ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja.

Na taj način se postojeći sustav nadopunjuje novim načinom ostvarivanja prava na mirovinu osoba koje su osigurane temeljem rada u različitim sustavima osiguranja, a koji rade na poslovima i zanimanjima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem, na jedinstven, lako prepoznatljiv i objedinjen način.

Treba istaknuti da Prijedlog zakona u potpunosti podržava opseg i sadržaj prava koji nalazimo u različitim propisima temeljem kojih se ostvaruje pravo na mirovinu tih kategorija osiguranika. Niti jednom odredbom ne umanjuje ta prava niti ne izostavlja ostvarivanje niti jednog od tih prava. Upravo suprotno, našao se zajednički nazivnik između svih tih propisa i omogućila ravnopravna kohezija te dvije temeljne kategorije osiguranika. Poseban naglasak je stavljen na onu kategoriju za koju se uplaćuju dodatni doprinosi ovisno stupnju povećanja staža osiguranja i koja trenutno ima svoj poseban propis za ostvarivanje prava na mirovinu, a koja je dodatno degradirana trajnim smanjenjima mirovine, destimulirana u mogućnosti ponovnog zapošljavanja i nemogućnosti izjednačavanja s ostalim korisnicima mirovine (koji ostvaruju mirovinu prema ZOMO) za uvećanja mirovine za 27%.

Smatramo da je u uvjetima nepovoljnog omjera osiguranika i korisnika u sustavu mirovinskog osiguranja, kao i nepovoljnih demografskih kretanja te povoljnih gospodarskih rezultata, sazrijelo vrijeme za jednoznačno uređenje prava iz mirovinskog osiguranja.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Sredstva za provedbu predloženog zakona osiguravaju se u državnom proračunu unutar glave 86 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, razdjela 08620 Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Budući da se ovim Prijedlogom zakona omogućuje stjecanje, određivanje i korištenje prava na mirovinu kategorija osiguranika koji ostvaruju pravo na mirovinu ranije od ostalih kategorija osiguranika, a koji su tijekom svojeg radnog vijeka ostvarili staž osiguranja s povećanim trajanjem i kojima se uz dodatno zapošljavanje omogućava korištenje profesionalne mirovine, predviđa se povećanje rashoda državnog proračuna za 29.070.000 kn u 2020. godini, 29.500.000 kn u 2021. godini i 29.950.000 kn u 2022. godini.

PRIJEDLOG ZAKONA O PROFESIONALNOJ MIROVINI

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet zakona

Ovim se Zakonom uređuju prava i uvjeti za ostvarivanje prava iz obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti za osiguranike kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem prema važećim propisima.

Članak 2.

Osobni obuhvat

(1) Osiguranika iz članka 1. ovoga Zakona čine osiguranici kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem prema općem propisu o stažu osiguranja u povećanom trajanju, osiguranici kojima se uvjeti za ostvarivanje prava i staž osiguranja računa s povećanim trajanjem prema zakonima kojim se uređuju mirovinska prava tih osiguranika te osiguranici kojima je na poseban način propisano ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja.

(2) Osiguranici iz stavka 1. ovoga članka kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem računa prema općem propisu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem jesu osiguranici zaposleni na osobito teškim i za zdravlje i radnu sposobnost štetnim radnim mjestima, osiguranici kojima nakon određenih godina života, zbog naravi i težine posla, fiziološke funkcije organizma opadaju u toj mjeri da onemogućavaju daljnje uspješno obavljanje toga posla osim osiguranika iz stavka 3. i 4. ovoga članka Zakona te osobe s invaliditetom.

(3) Osiguranici kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem prema propisima kojim se uređuju mirovinska prava tih osiguranika iz stavka 1. ovoga članka Zakona jesu:

1. zaposlenici na poslovima razminiranja
2. profesionalni vatrogasci
3. članovi posade broda

(4) Posebnu kategoriju osiguranika iz stavka 1. ovoga članka Zakona čine:

1. djelatne vojne osobe
2. policijski službenici
3. službene osobe u sigurnosno-obavještajnom sustavu
4. ovlaštene službene osobe u pravosuđu.

Članak 3.

Temeljni pojmovi

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. Opći propis o stažu osiguranja s povećanim trajanjem je Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (Narodne novine, br. 115/2018).
2. Osiguranici prema ovome Zakonu su osobe koje ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/2013, 151/2014, 33/2015, 93/2015, 120/2016, 18/2018, 62/2018 i 115/2018 - u daljnjem tekstu; Zakon o mirovinskom osiguranju) kao osiguranici iz članka 9. stavka 1. točke 1. i članka 16. stavka 1. Zakona o mirovinskom osiguranju, ako ovim Zakonom nije drugačije uređeno.
3. Zaposlenici na poslovima na poslovima pretraživanja, razminiranja, nadzora ili tehničkog izviđa, u smislu ovoga Zakona, su pirotehničari zaposleni u trgovačkim društvima, kod obrtnika i Hrvatskom centru za razminiranje koji neposredno obavljaju poslove razminiranja, pirotehnički nadzornici i pirotehnički nadglednici zaposleni u Hrvatskom centru za razminiranje te inspektori Ministarstva unutarnjih poslova koji obavljaju poslove inspekcijskog nadzora nad obavljanjem poslova humanitarnog razminiranja.
4. Profesionalni vatrogasac je državni službenik, odnosno pripadnik postrojbe profesionalnog vatrogasnog društva prema Zakonu o vatrogastvu (Narodne novine, broj 106/1999, 117/2001, 36/2002, 96/2003, 139/2004, 174/2004, 38/2009 i 80/2010).
5. Član posade broda je osiguranik-član posade broda prema Pomorskom zakoniku (Narodne novine, broj 181/2004, 76/2007, 146/2008, 61/2011, 56/2013, 26/2015 i 17/2019).
6. Djelatna vojna osoba je vojna osoba prema Zakonu o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013, 75/2015, 50/2016 i 30/2018).
7. Policijski službenik je policijski službenik prema Zakonu o policijskim poslovima i ovlastima (Narodne novine, br. 76/2009 i 92/2014), osim službenika strane policijske službe, koji je ovlašten obavljati policijske poslove temeljem međunarodnog ugovora, kao i službenik Ministarstva unutarnjih poslova koji obavlja poslove usko povezane s policijskim poslovima, prema Zakonu o policiji (Narodne novine, br. 34/2011, 130/2012, 89/2014, 151/2014, 33/2015, 121/2016).
8. Službena osoba u sigurnosno-obavještajnom sustavu je državni dužnosnik, odnosno državni službenik s posebnim dužnostima i ovlastima u sigurnosno-obavještajnom sustavu prema propisima koji reguliraju sigurnosno-obavještajni sustav.
9. Ovlaštena službena osoba pravosuđa je državni službenik-ovlaštena službena osoba prema Zakonu o izvršavanju kazne zatvora (Narodne novine, br. 128/1999, 55/2000, 59/2000, 129/2000, 59/2001, 11/2002, 190/2003, 76/2007, 27/2008, 83/2009, 18/2011, 56/2013 i 150/2013).
10. Profesionalna mirovina je mirovina koju ostvaruje osiguranik prema odredbama ovoga Zakona, koji je nastavio raditi na istim poslovima ili nakon prestanka radnog odnosa na tim

poslovima kada ispuni uvjete starosti i navršenog staža osiguranja s povećanim trajanjem na poslovima osiguranika iz članka 3. ovoga Zakona.

11. Razmjerni dio prijevremene starosne mirovine i starosne mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju je dio mirovine koju korisnik profesionalne mirovine može ostvariti uz profesionalnu mirovinu, a stječe je nakon ostvarene mirovine na osnovi mirovinskog staža iz razdoblja zaposlenja ili obavljanja djelatnosti bez uračunavanja staža osiguranja s povećanim trajanjem.

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 5.

(1) Odredbe ovoga Zakona o određivanju profesionalne mirovine primjenjuju se na osiguranika koji je navršio najmanje 20 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju na radnom mjestu, zanimanju, poslovima odnosno dužnostima iz članka 2. ovoga Zakona sa pola ili više od pola punog radnog vremena osim kada je propisom drugačije određeno.

(2) Vrijeme provedeno na poslovima koje se računalo kao staž osiguranja s povećanim trajanjem prema propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovoga Zakona računa se u ukupni mirovinski staž za stjecanje prava i za određivanje mirovine.

(3) Osiguranik iz članka 2. stavka 4. ovoga Zakona ne ostvaruje pravo na mirovinn prema odredbama ovoga Zakona ako mu je služba prestala zbog počinjenog kaznenog djela, stegovnog prijestupa, uz nečastan otpust ili radi samovoljnog napuštanja službe.

II. PRAVA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA

Članak 6.

Profesionalna mirovina

(1) Pravo na profesionalnu mirovinu prema ovome Zakonu ima osiguranik iz članka 2. ovoga Zakona kada navrši propisanu starosnu dob i najmanje 20 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju, prema kategoriji radnog mjesta, zanimanja, poslova i dužnosti iz članka 7. ovoga Zakona ako mu je prestao radni odnos odnosno služba na radnom mjestu, zanimanju, poslovima i dužnosti iz članka 2. ovoga Zakona.

(2) U vrijeme od 20 godina staža osiguranja iz stavka 1. ovoga članka, uračunava se i vrijeme provedeno u Domovinskom ratu u statusu hrvatskog branitelja u jednostrukom trajanju.

Članak 7.

Radna mjesta, zanimanja, poslovi i dužnosti iz članka 2. ovoga Zakona razvrstavaju se u četiri kategorije:

- u I. kategoriju ulaze radna mjesta, zanimanja, poslovi i dužnosti na kojima se svakih 12 mjeseci provedenih na tim radnim mjestima računa u staž osiguranja kao 18 mjeseci prema općem ili posebnom propisu iz članka 2. ovoga Zakona
- u II. kategoriju ulaze radna mjesta, zanimanja, poslovi i dužnosti na kojima se svakih 12 mjeseci provedenih na tim radnim mjestima računa u staž osiguranja kao 16 mjeseci prema općem ili posebnom propisu iz članka 2. ovoga Zakona
- u III. kategoriju ulaze radna mjesta, zanimanja, poslovi i dužnosti na kojima se svakih 12 mjeseci provedenih na tim radnim mjestima računa u staž osiguranja kao 15 mjeseci prema općem ili posebnom propisu iz članka 2. ovoga Zakona
- u IV. kategoriju ulaze radna mjesta, zanimanja, poslovi i dužnosti na kojima se svakih 12 mjeseci provedenih na tim radnim mjestima računa u staž osiguranja kao 14 mjeseci prema općem ili posebnom propisu iz članka 2. ovoga Zakona.

Članak 8.

(1) Osiguranik iz članka 2. ovoga Zakona može ostvariti pravo na profesionalnu mirovinu pod sljedećim uvjetima:

- ako je radio na radnom mjestu I. kategorije kada navrší 50 godina života,
- ako je radio na radnom mjestu II. kategorije kada navrší 53 godine i 4 mjeseca života,
- ako je radio na radnom mjestu III. kategorije kada navrší 55 godina života,
- ako je radio na radnom mjestu IV. kategorije kada navrší 56 godina i 8 mjeseci života.

(2) Kada je osiguranik iz članka 2. ovoga Zakona radio na radnim mjestima, zanimanjima, poslovima i dužnostima različite kategorije, uvjet godina života izračunava se na način da se utvrđeno trajanje staža osiguranja u godinama i mjesecima provedeno na pojedinim kategoriziranim poslovima izrazi u decimalnom broju te se zatim utvrđuje udio trajanja pojedinog vremena provedenog na tim poslovima u odnosu na ukupno trajanje vremena provedenog na tim poslovima. Utvrđeni udio stavlja su u omjer sa propisanim godinama i mjesecima života za tu kategoriju radnog mjesta te zbroj tako izračunatih godina i mjeseci života izražen u decimalnom broju čini uvjet godina i mjeseci života za profesionalnu mirovinu.

(3) Kada je ukupni mirovinski staž navršen u godinama i mjesecima, tada se ukupni mirovinski staž računa tako da se za svaki dodatni mjesec navršenoga staža punim godinama dodaje po 0,0834.

(4) Iznimno, ako osiguranik iz članka 2. ovoga Zakona zbog potrebe posla ostaje u radnom odnosu na kategoriziranom radnom mjestu dulje od propisanih godina života iz stavka 1. ovoga članka ponovno mu se određuje profesionalna mirovina.

(5) Iznimno od članka 6. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka osiguranik iz članka 2. stavka 3. točke 1. ovoga Zakona može ostvariti pravo na profesionalnu mirovinu neovisno o godinama života kada navrší 25 godina mirovinskog staža od čega najmanje 8 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju na poslovima pretraživanja, razminiranja, nadzora ili tehničkog izvida. U staž osiguranja od 8 godina priznaje se vrijeme sudjelovanja u Domovinskom ratu u statusu hrvatskog branitelja u jednostrukom trajanju.

(6) Iznimno od članka 6. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka Zakona osiguranik iz članka 2. stavka 4. točke 1. ovoga Zakona i članka 37. i 38. Zakona o službi u oružanim snagama Republike Hrvatske može ostvariti pravo na profesionalnu mirovinu kada navršši 50 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju.

(7) Prava iz mirovinskog osiguranja utvrđena ovim Zakonom, ima i osoba koja na dan stjecanja prava na mirovinu nema svojstvo osobe iz članka 2. ovoga Zakona, ako ispunjava uvjet iz članka 6. do 9. ovoga Zakona.

Članak 9.

Profesionalna mirovina zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ili potpunog gubitka radne sposobnosti

(1) Na ostvarivanje prava na invalidsku mirovinu osiguranika iz članka 2. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe članka 56. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/2013, 151/2014, 33/2015, 93/2015, 120/2016, 18(2018, 62/2018 i 115/2018 - u daljnjem tekstu Zakon o mirovinskom osiguranju).

(2) Kada zdravstvena komisija nadležnog ministarstva odnosno tijela sigurnosno obavještajnog sustava proglasi osiguranika iz članka 2. stavka 4. ovoga Zakona nesposobnim za obavljanje dužnosti odnosno poslova tijelo nadležno za vještačenje u mirovinskom osiguranju iznimno će utvrditi kod tog osiguranika najmanje postojanje djelomičnog gubitka radne sposobnosti za puno radno vrijeme ili potpunog gubitka radne sposobnosti, na temelju koje stječe pravo na profesionalnu mirovinu.

Članak 10.

Određivanje mirovine

(1) Na izračun profesionalne mirovine iz članka 6. i 9. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Zakona o mirovinskom osiguranju.

(2) Osiguraniku se profesionalna mirovina iz članka 6. i 9. ovoga Zakona određuje primjenom članka 79. Zakona o mirovinskom osiguranju, a vrijednosni bodovi, prosječni vrijednosni bodovi te osobni bodovi prema članku 81. do 84. i 86. Zakona o mirovinskom osiguranju u bilo kojih za osiguranika najpovoljnijih uzastopnih 5 kalendarskih godina od 1. siječnja 1970. godine. Najpovoljniji prosječni vrijednosni bodovi računaju se tako da se zbroj vrijednosnih bodova podijeli s razdobljem za koje su obračunati.

(3) Polazni faktor za određivanje profesionalne mirovine iznosi 1,0

(4) Mirovinski faktor za određivanje:

1. profesionalne mirovine iznosi 1,0

2. profesionalne mirovine zbog potpunog gubitka radne sposobnosti iznosi 1,0

3. profesionalne mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti iznosi 0,80

(4) Na izračun profesionalne mirovine iz članka 9. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe članka 32. Zakona o mirovinskom osiguranju.

(5) Polazni faktor za određivanje razmjerne mirovine iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona može iznositi najviše 1,0.

(6) Mirovina određena prema stavku 2. do 5. ovoga članka povećava se za 27%.

(7) Korisniku profesionalne mirovine iz članaka 6. i 9. ovoga Zakona, kojemu je određena mirovina niža od najniže mirovine odredit će se najniža mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

(8) Korisniku profesionalne mirovine iz članaka 6. i 9. ovoga Zakona, kojemu je određena mirovina viša od najviše mirovine određuje se najviša mirovina prema Zakonu o najvišoj mirovini. (Narodne novine, br. 162/1998 i 82/2001)

Članak 11. Ponovno određivanje profesionalne mirovine

(1) Korisnik mirovine koji je nakon stjecanja prava na profesionalnu mirovinu nastavio raditi na poslovima iz članka 2. ovoga Zakona i koji je navršio najmanje jednu godinu staža osiguranja može nakon prestanka zaposlenja ostvariti pravo na novu profesionalnu mirovinu. Nova mirovina odredit će se prema članku 10. ovoga Zakona, prema ukupno navršenom stažu osiguranja s povećanim trajanjem i ostvarenim vrijednosnim bodovima za to razdoblje, prije i poslije ostvarivanja prava na profesionalnu mirovinu.

(2) Korisniku profesionalne mirovine iz članaka 6. i 9. ovoga Zakona najniža mirovina ne pripada za vrijeme zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti.

Članak 12. Isplata mirovine

(1) Korisniku profesionalne mirovine koji se tijekom korištenja prava zaposli ili počne obavljati djelatnost isplata profesionalne mirovine nastavlja se od dana zaposlenja u visini 50% od pripadajuće svote mirovine.

(2) Korisniku profesionalne mirovine koji je do ostvarivanja prava na tu mirovinu navršio najmanje 25 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju, prema kategoriji radnog mjesta, zanimanja, poslova i dužnosti iz članka 7. ovoga Zakona i ako mu je prestao radni odnos odnosno služba na radnom mjestu, zanimanju, poslovima i dužnosti iz članka 2. ovoga Zakona, koji se tijekom korištenja prava zaposli ili počne obavljati drugu djelatnost isplata profesionalne mirovine nastavlja se od dana zaposlenja u visini 70% od pripadajuće svote mirovine.

(3) Iznimno korisniku profesionalne mirovine iz članka 8. stavak 6. ovoga Zakona koji se tijekom korištenja prava zaposli ili počne obavljati djelatnost isplata profesionalne mirovine nastavlja od dana zaposlenja u visini 25% od pripadajuće svote mirovine.

(4) Korisniku profesionalne mirovine koji nastavi raditi u istom sustavu na poslovima iz članka 2. ovoga Zakona ili se tijekom korištenja prava na profesionalnu mirovinu zaposli u istom sustavu na poslovima iz članka 2. ovoga Zakona ne isplaćuje se profesionalna mirovina.

Članak 13.

Usklađivanje mirovine

Mirovina ostvarena prema ovom Zakona usklađuje se prema odredbama članka 88. u vezi s člankom 94. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Članak 14.

Ostvarivanje prava na mirovinu prema općem propisu

(1) Korisnik profesionalne mirovine koji nastavi raditi na poslovima iz članka 9. do 17. Zakona o mirovinskom osiguranju na kojima se staž osiguranja ne računa s povećanim trajanjem i navrši najmanje godinu dana staža osiguranja, nakon prestanka osiguranja može ostvariti i razmjerni dio prijevremene starosne mirovine ili starosne mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju uz ispunjenje propisanih uvjeta iz članka 33., 34., 35., 180. i 182. toga Zakona.

(2) Korisnik profesionalne mirovine koji se zaposli ili počne obavljati djelatnost na osnovi kojih je obvezno osiguran na mirovinsko osiguranje, i na tim poslovima navrši najmanje godinu dana staža osiguranja, može nakon prestanka osiguranja ostvariti pravo i na razmjerni dio prijevremene starosne mirovine ili starosne mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, uz ispunjenje propisanih uvjeta iz članka 33., 34., 35., 180. i 182. toga Zakona.

(3) Korisniku profesionalne mirovine propisani uvjet navršenog mirovinskog staža odnosno staža osiguranja iz članka 33., 34., 35., 180. i 182. Zakona o mirovinskom osiguranju utvrđuje se na temelju ukupno ostvarenog mirovinskog staža u koji je uračunat i staž osiguranja s povećanim trajanjem.

(4) Korisniku profesionalne mirovine razmjerni dio mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju određuje se na temelju ukupnog mirovinskog staža bez uračunavanja staža osiguranja s povećanim trajanjem.

(5) Razmjerni dio mirovine određuje se tako da se prosječni vrijednosni bodovi izračunavaju primjenom članka 81. Zakona o mirovinskom osiguranju samo na temelju plaća odnosno osnovica ostvarenih za razdoblje staža osiguranja po osnovi zaposlenja odnosno obavljanja djelatnosti tijekom radnog vijeka na poslovima na kojima se staž osiguranja ne računa s povećanim trajanjem, pomnože s mirovinskim stažem bez staža osiguranja s povećanim trajanjem ostvarenim na radnim mjestima izvan poslova iz članka 3. ovoga Zakona prije i nakon ostvarene profesionalne mirovine i s aktualnom vrijednosti mirovine na dan ostvarivanja prava na mirovinu prema članku 33., 34., 35., 180. i 182. Zakona o mirovinskom osiguranju.

(6) Razmjerni dio mirovine iz stavka 1. i 2. ovoga članka povećava se za 27%.

(7) Svota najniže mirovine određuje se na svotu profesionalne mirovine zajedno s razmjernim dijelom prijevremene starosne mirovine ili starosne mirovine odnosno invalidske mirovine.

(8) Svota profesionalne mirovine zajedno s razmjernim dijelom prijevremene starosne mirovine ili starosne mirovine odnosno invalidske mirovine ne može biti veća od svote najviše mirovine.

Članak 15.

(1) Osiguraniku iz članka 2. ovoga Zakona koji ne ispunjava propisane uvjete za stjecanje prava na profesionalnu mirovinu na osnovi ostvarenog staža osiguranja s povećanim trajanjem, pripada pravo na razmjerni dio mirovine određene prema članku 10. ovoga Zakona ostvarenjem prava na prijevremenu starosnu mirovinu ili starosnu mirovinu iz članka 33., 34., 35., 180. i 182. Zakona o mirovinskom osiguranju.

(2) Razmjerni dio mirovine izračunate prema članku 10. ovoga Zakona je sastavni dio prijevremene starosne mirovine ili starosne mirovine ostvarene prema članku 33., 34., 35., 180. i 182. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Članak 16.

Obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje

(1) Osiguraniku koji je obvezno osiguran i prema Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima ukupna kapitalizirana sredstva s osobnog računa člana mirovinskog fonda Središnji registar osiguranika prenijet će u državni proračun nakon ostvarivanja prava na mirovinu, a Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje bivšem članu mirovinskog fonda odrediti će profesionalnu mirovinu prema člancima 6. do 9. ovoga Zakona isključivo u obveznom mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti.

(2) O prijenosu sredstava s osobnih računa iz stavka 1. ovoga članka Središnji registar osiguranika mjesečno izvještava Ministarstvo financija i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Podredna primjena propisa

(1) Na sva pitanja u vezi s korištenjem prava i postupkom za ostvarivanje prava iz ovoga Zakona, odnosno pravima iz obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuje se Zakon o mirovinskom osiguranju.

(2) Prava prema ovome Zakonu ostvaruju državljani Republike Hrvatske, a strani državljani samo ako ih ne ostvaruju od države čiji su državljani ili od države na čijem području imaju prebivalište.

Članak 18.

Financiranje

Republika Hrvatska osigurava sredstva u državnom proračunu za pokrivanje obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovine prema ovome Zakonu.

Članak 19. Ranije započeti postupci

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona završit će se prema propisima koji su bili na snazi do njegovog stupanja na snagu, ako je to za osiguranika povoljnije.

Članak 20.

(1) Osiguranici iz članka 2. ovoga Zakona koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni na dužnostima odnosno poslovima na kojima su bili obvezno mirovinski osigurani prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (Narodne novine, broj 128/2009, 129/2000, 16/2001, 22/2002 i 41/2008, 97/2012 i 118/2012 - u daljem tekstu; Zakon o DVO, PS i OSO), stječu pravo s osnova obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu pod uvjetima i na način propisan člankom 4. i 6. Zakona o DVO, PS i OSO do 31. prosinca 2028., ako je to za njih povoljnije od profesionalne mirovine prema ovome Zakonu.

(2) Mirovina iz stavka 1. ovoga članka određuje se primjenom članka 7. do 9.a Zakona o DVO, PS i OSO uz primjenu Zakona o smanjenju mirovina određenih odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 71/2010, 130/2011 i 157/2013).

Članak 21. Prestanak važenja propisa

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti:

1. Zakon o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (Narodne novine, broj 128/2009, 129/2000, 16/2001, 22/2002 i 41/2008, 97/2012 i 118/2012), osim odredbi članka 4. i 6. toga Zakona, koje za osiguranike iz članka 3. ovoga Zakona zatečene na tim dužnostima odnosno poslovima na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti 31. prosinca 2028.

2. Zakon o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja („Narodne novine,“ broj 153/2005. i 152/2008.) prestaje važiti 31. prosinca 2028.

3. Članak 129. a stavak 2. Pomorskog zakonika (Narodne novine, br. 181/2004, 76/2007, 146/2008, 61/2011, 56/2013, 26/2015 i 17/2019) prestaje važiti 31. prosinca 2028.

Članak 22.

Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

Obrazloženje

Uz članak 1. Ovom se odredbom uređuje predmet zakona, a to su prava i uvjeti za ostvarivanje prava iz obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti za osiguranike kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem prema važećim propisima.

Uz članak 2. Ovom se odredbom određuje krug osiguranika koji ostvaruju pravo iz obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti, prema ovome zakonu, pod povoljnijim uvjetima, s obzirom da nakon određene dobi osiguranici iz ovoga članka koji su zaposleni i rade na osobito teškim i za zdravlje i radnu sposobnost štetnim radnim mjestima te poslovima i zadacima odnosno dužnostima i koji nakon određene dobi, zbog otežanih uvjeta rada i prirode poslova koje obavljaju, nisu u mogućnosti raditi do navršene starosne dobi za ostvarivanje prava prema općem propisu.

Predlaže se da prava iz mirovinskog osiguranja prema ovome Zakonu ostvaruju osiguranici kojima se pravo na mirovinu priznaje prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, ali im se dobna granica propisana za stjecanje prava na mirovinu snižava prema uvjetima iz Zakona o stažu kao npr. baletni plesači, kontrolori letenja, monter, bušači, vozači teških vozila, ronjoci i dr., zatim članovi posade broda, profesionalni vatrogasci, zaposlenici na poslovima razminiranja, državni službenici - djelatne vojne osobe, policijski službenici, ovlaštene službene osobe pravosuđa na poslovima izvršavanja kazne zatvora i mjera pritvora te odgojnih mjera upućivanja u odgojni zavod i osiguranja pravosudnih tijela, osobe s posebnim ovlastima u sigurnosno-obavještajnom sustavu.

Uz članak 3. Ovom se odredbom opisuju pojedini pojmovi koji se koriste u zakonu, kao što su pojam osiguranici, zaposlenici na poslovima razminiranja, djelatne vojne osobe, policijskog službenika, ovlaštene službene osobe s posebnim dužnostima i ovlastima u sigurnosno obavještajnom sustavu, ovlaštene službene osobe pravosuđa na poslovima izvršavanja kazne zatvora te pojam profesionalnog vatrogasca. Odredbom je također definiran pojam profesionalne mirovine.

Uz članak 4. Ovom se odredbom propisuje neutralnost izraza korištenih u ovom Zakonu u odnosu na njihovo rodno značenje, tj. da se izrazi koji se koriste u Zakonu odnose jednako na muški i ženski rod.

Uz članak 5. Ovom se odredbom propisuje da osiguranici ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju kao radnici i s njima izjednačene osobe, ukoliko se drugačije ne propiše ovim Zakonom. Propisan je i osnovni uvjet za ostvarivanje prava na profesionalnu mirovinu, - a to je najmanje 20 godina staža osiguranja i to u efektivnom trajanju na radnom mjestu, zanimanju, poslovima odnosno dužnostima iz članka 2. ovoga Zakona, a također se propisuju negativni uvjeti ispunjenjem kojih nije moguće steći pravo na profesionalnu mirovinu (ukoliko je osiguraniku služba prestala zbog počinjenog kaznenog djela, stegovnog prijestupa, uz nečastan otpust ili radi samovoljnog napuštanja službe).

Propisano je da će se vrijeme provedeno na poslovima iz članka 2. koje se do stupanja na snagu ovoga Zakona računalo s povećanim trajanjem u odgovarajućem omjeru ovisno o stupnju otežanosti uvjeta rada i složenosti poslova uračunati kod određivanja mirovine u ukupni mirovinski staž za razdoblje provedeno na tim poslovima do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 6. Predloženom odredbom propisuju se uvjeti za stjecanje prava na profesionalnu mirovinu za sve kategorije osiguranika iz članka 2. ovoga Zakona. To pravo ovi osiguranici ostvaruju kada kumulativno ispune uvjete propisane starosnu dobi i efektivni staž osiguranja od najmanje 20 godina na poslovima provedenim na radnim mjestima, dužnostima odnosno poslovima iz članka 2. ovoga Zakona.

Uz članak 7. Ovim člankom predlaže se razvrstavanje radnih mjesta, zanimanja, poslova i dužnosti iz članka 2. ovoga Zakona u četiri kategorije prema vremenu provedenom na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem prema općem ili posebnom propisu.

Uz članak 8. Ovim člankom predlažu se uvjeti propisane starosnu dobi od 50 do 56 godina i 8 mjeseci života uz efektivni staž osiguranja od najmanje 20 godina na poslovima provedenim na radnim mjestima, dužnostima odnosno poslovima iz članka 2. ovoga Zakona ovisno o kategoriji radnog mjesta.

Predlaže se da se osiguraniku iz članka 2. ovoga Zakona koji iznimno zbog potrebe posla ostaje u radnom odnosu na kategoriziranom radnom mjestu dulje od propisane starosne dobi od 50 do 56 godina i 8 mjeseci života ponovno određuje profesionalna mirovina.

Ujedno se predlaže izračun godina života za ispunjenje uvjeta starosne dobi potrebne za ostvarivanje prava na mirovinu u situaciji kada je osoba iz članka 2. ovoga Zakona radila na radnim mjestima, zanimanjima, poslovima i dužnostima različite kategorizacije odnosno povećanja staža osiguranja (12:18, 12:16, 12:15, 12:14).

Uvjet godina života izračunava se na način da se utvrdi trajanje staža osiguranja provedeno na pojedinim kategoriziranim poslovima i izrazi u decimalnom broju te se zatim utvrđuje udio trajanja pojedinog vremena provedenog na tim poslovima u odnosu na ukupno trajanje vremena provedenog na tim poslovima. Utvrđeni udio stavlja su u omjer sa propisanim godinama života za tu kategoriju radnog mjesta te zbroj tako izračunatih godina života izražen u decimalnom broju čini uvjet godina života za profesionalnu mirovinu.

Također se predlaže da u se ukupni mirovinski staž koji je navršen u godinama i mjesecima, računa na način izračuna prema Zakonu o mirovinskom osiguranju tako da se za svaki dodatni mjesec navršenoga staža punim godinama dodaje po 0,0834.

Također se predlažu dvije iznimke u pogledu propisanih uvjeta godina života i staža osiguranja potrebnih za ostvarivanje prava na mirovinu. Iznimno zaposlenici na poslovima razminiranja, a to su pirotehničari zaposleni u trgovačkim društvima, kod obrtnika i Hrvatskom centru za razminiranje koji neposredno obavljaju poslove razminiranja, pirotehnički nadzornici i pirotehnički nadglednici zaposleni u Hrvatskom centru za razminiranje te inspektori Ministarstva unutarnjih poslova koji obavljaju poslove inspekcijskog nadzora nad obavljanjem poslova humanitarnog razminiranja, mogu ostvariti pravo na profesionalnu mirovinu kada neovisno o godinama života navrše najmanje 25 godina mirovinskog staža od čega najmanje 8 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju na poslovima pretraživanja, razminiranja, nadzora ili tehničkog izviđa. Također, iznimno i vojnici odnosno mornari koji na temelju tri ugovora o službi na određeno vrijeme mogu ostvariti najviše 15 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju, mogu ostvariti pravo na profesionalnu mirovinu kada navrše 50 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju.

Ujedno se predlaže da profesionalnu mirovinu može ostvariti i osoba koja na dan stjecanja prava na mirovinu nema svojstvo osobe iz članka 2. ovoga Zakona, ako ispunjava propisane uvjete za ostvarivanje prava na tu mirovinu.

Uz članak 9. Ovim člankom omogućuje se stjecanje prava na profesionalnu mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti za puno radno vrijeme ili potpunog gubitka radne sposobnosti, za sve osiguranike iz članka 2. ovoga Zakona prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, a za djelatne vojne osobe, policijske službenike, službene osobe u sigurnosno-obavještajnom sustavu i ovlaštene službene osobe u pravosuđu, na temelju zdravstvene nemogućnosti obavljanja ogovarajuće službe i slijedno tome na temelju rješenja zdravstvene komisije MORH-a odnosno MUP-a, odnosno čelnika sigurnosno obavještajnog sustava, uz primjenu odredbi članka 56. do 59. Zakona o mirovinskom osiguranju utvrdit će kod tih osiguranika najmanje postojanje djelomičnog gubitka radne sposobnosti za puno radno vrijeme ili potpunog gubitka radne sposobnosti.

Uz članak 10. Predlaže se da se profesionalna mirovina iz članka 5. ovoga Zakona i profesionalna mirovina zbog djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti iz članka 8. ovoga Zakona određuje primjenom članka 79. Zakona o mirovinskom osiguranju odnosno da se vrijednosni bodovi utvrđuju na temelju plaća odnosno osnovica ostvarenih od 1. siječnja 1970. u bilo kojih za osiguranika najpovoljnijih uzastopnih 5 kalendarskih godina do godine prije ostvarivanja prava, te utvrde prosječni vrijednosni bodovi i osobni bodovi za određivanje mirovine, u skladu s člankom 81. do 84. i 86. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Predlaže se da polazni faktor (opseg u kojemu se uzimaju vrijednosni bodovi za izračun mirovine) za određivanje profesionalne mirovine i profesionalne - mirovine zbog djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti iznosi 1,0.

Također se propisuju mirovinski faktori za određivanje profesionalne mirovine, te se predlaže da mirovinski faktor za određivanje profesionalne mirovine iznosi 1,0, kao i za određivanje invalidske mirovine zbog potpunog gubitka potpunog gubitka radne sposobnosti, a zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti 0,80.

Predlaže se povećanje mirovine za 27 % korisniku profesionalne mirovine i time se uskladi sa istovrsnim povećanjem mirovina u općem mirovinskom sustavu.

Ujedno se predlaže da se korisniku kojemu profesionalna mirovina ili profesionalna - mirovina zbog djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti - iznosi manje od najniže mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju odredi najniža mirovina prema općem propisu, a korisniku kojemu je ta mirovina veća od najviše mirovine da se ograniči primjenom instituta najviše mirovine iz članka 1. i 2. Zakona o najvišoj mirovini (Narodne novine, broj 162/1998 i 82/2001).

Uz članak 11. Predlaže se da korisnik profesionalne mirovine koji je nakon stjecanja prava nastavio raditi na poslovima iz članka 2. ovoga Zakona i koji je navršio najmanje jednu godinu staža osiguranja može nakon prestanka zaposlenja ostvariti pravo na novu profesionalnu mirovinu. Nova mirovina odredit će se prema članku 10. ovoga Zakona, prema ukupno navršenom stažu osiguranja s povećanim trajanjem i ostvarenim vrijednosnim bodovima prije i poslije ostvarivanja prava na profesionalnu mirovinu.

Također se predlaže da korisniku profesionalne mirovine najniža mirovina ne pripada za vrijeme zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti.

Uz članak 12. Predlaže se da se korisniku profesionalne mirovine koji se tijekom korištenja prava zaposli ili počne obavljati djelatnost isplata profesionalne mirovine nastavlja se od dana zaposlenja u visini 50% od pripadajuće svote mirovine, da se vojniku odnosno mornaru na temelju ugovora o službi na određeno vrijeme koji se tijekom korištenja prava zaposli ili počne obavljati djelatnost isplata profesionalne mirovine nastavlja od dana zaposlenja u visini 25% od pripadajuće svote mirovine, a korisniku profesionalne mirovine koji je do ostvarivanja prava na tu mirovinu navršio najmanje 25 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju, prema kategoriji radnog mjesta, zanimanja, poslova i dužnosti iz članka 7. ovoga Zakona i ako mu je prestao radni odnos odnosno služba na radnom mjestu, zanimanju, poslovima i dužnosti iz članka 2. ovoga Zakona, koji se tijekom korištenja prava zaposli ili počne obavljati drugu djelatnost isplata profesionalne mirovine nastavlja s od dana zaposlenja u visini 70% od pripadajuće svote mirovine.

Također se predlaže da se korisniku profesionalne mirovine koji nastavi raditi u istom sustavu na poslovima iz članka 2. ovoga Zakona ili se tijekom korištenja prava na profesionalnu mirovinu zaposli u istom sustavu na poslovima iz članka 2. ovoga Zakona ne isplaćuje se profesionalna mirovina.

Uz članak 13. Ovom se odredbom uređuje način usklađivanja mirovina stečenih prema ovome Zakonu i to na način kako je to propisano Zakonom o mirovinskom osiguranju.

Uz članak 14. Ovom se odredbom omogućava korisniku profesionalne mirovine koji nastavi raditi u istom sustavu, ali ne na poslovima sa uvećanim stažem osiguranja iz članka 2. ovoga Zakona kao i korisniku profesionalne mirovine koji se nakon raskida radnog odnosa zaposli ili počne obavljati djelatnost na osnovi kojih je obvezno osiguran na mirovinsko osiguranje da može nakon prestanka tog osiguranja, ako navršši najmanje jednu godinu staža osiguranja, uz profesionalnu mirovinu ostvariti i razmjerni dio starosne ili prijevremene starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika prema uvjetima mirovinskog staža, odnosno staža osiguranja i starosne dobi iz članka 33., 34., 35., 180. i 182. Zakona o mirovinskom osiguranju (općem

propisu). Propisani uvjet navršenog mirovinskog staža odnosno staža osiguranja utvrđuje se na temelju ukupno ostvarenog mirovinskog staža u koji je uračunat i staž osiguranja s povećanim trajanjem.

Dodatni uvjet od najmanje jedne godinu dana staža osiguranja nakon ispunjenja uvjeta za profesionalnu mirovinu, analogan je uvjetu za određivanje nove prijevremene starosne ili prijevremene starosne mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, jer se istim kriterijima naknadno ostvarenog staža osiguranja u općem mirovinskom sustavu ostvaruje nova starosna mirovina ili prijevremena starosna mirovina ili starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika.

Također se predlaže da se korisniku profesionalne mirovine razmjerni dio mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju određuje na temelju ukupnog mirovinskog staža bez uračunavanja staža osiguranja s povećanim trajanjem. Razmjerni dio mirovine povećava se za 27% i time usklađuje sa istovrsnim povećanjem mirovina u općem mirovinskom sustavu.

Predlaže se da se svota najniže mirovine određuje na svotu profesionalne mirovine zajedno s razmjernim dijelom prijevremene starosne mirovine ili starosne mirovine odnosno invalidske mirovine te da svota profesionalne mirovine zajedno s razmjernim dijelom prijevremene starosne mirovine ili starosne mirovine odnosno invalidske mirovine ne može biti veća od svote najviše mirovine.

Uz članak 15. Ovom se odredbom omogućava osiguraniku iz članka 2. ovoga Zakona kome je prestao radni odnos odnosno služba na radnom mjestu, zanimanju, poslovima i dužnosti sa stažem osiguranja u uvećanom trajanju i koji ne ispunjava propisane uvjete za stjecanje prava na profesionalnu mirovinu na osnovi ostvarenog staža osiguranja s povećanim trajanjem, zbog ranijeg odlaska iz sustava, određivanje razmjernog dijela mirovine u visini profesionalne mirovine sukladno manje ostvarenom stažu osiguranja s povećanim trajanjem, ali tek prilikom ostvarivanja prava na mirovinu iz Zakona o mirovinskom osiguranju. Razmjerni dio te mirovine izračunate prema ovome Zakonu je sastavni dio mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

Uz članak 16. Ovom normom uređuje se da osiguraniku iz članka 2. ovoga Zakona koji je bio osiguran i u obveznom mirovinskom osiguranju individualne kapitalizirane štednje, a ostvari pravo na profesionalnu mirovinu ili profesionalnu mirovinu zbog djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti prema ovome Zakonu s osobnog računa člana mirovinskog fonda putem Središnjeg registra vraćaju u državni proračun, nakon ostvarene mirovine, a pravo na mirovinu se ostvaruje u skladu s člankom 1. ovoga Zakona isključivo u obveznom mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti.

Uz članak 17. Ovom se odredbom uređuje podredna primjena propisa, tj. primjena Zakona o mirovinskom osiguranju (opći propis koji regulira prava iz mirovinskog osiguranja), u pitanjima koja nisu uređena ovim zakonom, kao i primjena Zakona o općem upravnom postupku u odnosu na sva pitanja koja se odnose na postupak ostvarivanja prava.

Uz članak 18. Ovom se odredbom propisuje način financiranja rashoda potrebnih za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja koja se ostvaruju pod povoljnijim uvjetima od uvjeta koji predviđa opći propis. Sredstva za pokrivanje tih obveza osiguravaju se iz državnog proračuna.

Uz članak 19. Ovom se odredbom propisuje da će se postupci koja su započeti i ostvaruju se do stupanja na snagu ovoga Zakona završiti prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu toga Zakona ako je to za osiguranika povoljnije.

Uz članak 20. Ovom normom predlaže se da članak 4. i 6. Zakona o pravima djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba za zatečene osiguranike iz članka 2. na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestanu važiti 31. prosinca 2028.

Uz članak 21. Ovom se odredbom uređuje koji propisi prestaju važiti stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 22. Ovom se odredbom uređuje stupanje na snagu Zakona osmoga dana od objave u Narodnim novinama.